

Vězeňská služba České republiky
Generální ředitelství Praha

Soudní č. 1672/1a, pošt. příhrádka 3, 140 67 Praha 4, tel.: 244 024 111, fax: 244 024 809, ISDS: b86abcb

Č. j.: VS-28249-6/ČJ-2021-800040-INFZ

V Praze dne 18. března 2021

SODALES SOLONIS z. s.
IČ: 22848347
Jan Šinágl, předseda
Bratří Nejedlých 335
267 53 ŽEBRÁK
ID datové schránky: wy382s

Počet výtisků: 1
Výtisk č.: 1
Počet listů: 3 (oboustranně)

Datovou zprávou

VYJÁDŘENÍ

k věci žádosti o poskytnutí informace

Prostřednictvím datové zprávy dne 19. února 2021 obdržela Vězeňská služba České republiky, se sídlem Soudní 1672/1a, 140 67 Praha 4, jakožto povinný subjekt ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů („povinný subjekt“), který vyřizoval žádost o poskytnutí informace (čj. VS-28249-1/ČJ-2021-800040-INFZ) ve smyslu čl. 17 Listiny základních práv a svobod („Listina“) a podle prováděcího zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále taktéž „zákon o svobodném přístupu k informacím“), kterou datovou zprávou podal pan Jan Šinágl, nar. 9. 12. 1952 (předseda SODALES SOLONIS z. s.), se sídlem ulice Bratří Nejedlých 335, 267 53 Žebrák, ID datové schránky: wy382s („žadatel“), připsal žadatele v němž výslovně uvádí: „nerozumím, proč jste mi poskytli anonymizované Usnesení KS Brno ve věci RJ, odsouzeného na 4 roky a 6 měsíců, a už ne odpověď ve věci AM, odsouzeného na 8 let? Nachází se AM ve vězení, nebo bylo či nebylo rozhodnuto soudem ve věci jeho zdravotního stavu a způsobilosti či nezpůsobilosti trest nastoupit.“.

Povinný subjekt k podání, které nemohlo být z hlediska smyslu a účelu právní úpravy v zákoně o svobodném přístupu k informacím posouzeno jako nová žádost o poskytnutí informace, uvádí, v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o svobodném přístupu k informacím, dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů („správní řád“), a ve smyslu ustanovení § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, následující:

I.

Povinný subjekt obdržel dne 5. února 2021 žádost o poskytnutí informace ve smyslu čl. 17 Listiny a ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, kterou datovou zprávou podal pan Jan Šinágl, nar. 9. prosince 1952 (předseda SODALES SOLONIS z. s.), se sídlem ulice Bratří Nejedlých 335, 267 53 Žebrák, ID datové schránky: wy382s (zaevidována pod čj. VS-28249-1/ČJ-2021-800040-INFZ). Žádost byla podána ve znění:

- 1) *Miliardář Roman Janoušek byl pravomocně odsouzen na 4 1/2 roku vězení. Nachází se stále ve zdravotní péči lékařů v zařízení nepatřící pod VS-ČR? Není schopna VS-ČR zajistit*

odpovídající zdravotní péči ve svém zařízení, nebo už se nachází ve výkonu trestu, pokud ano od kdy?

- 2) *Antonín Michal byl odsouzen na 8 let nepodmíněně v kauze miliardových podvodů. Údajně nenastoupil trest ze zdravotních důvodů? Nenastoupil? Pokud ano, tak od kdy? Ani v jeho případě by nebyla VS-ČR zajistit odpovídající zdravotní péči ve svém zdravotnickém zařízení?*
- 3) *Kdo rozhoduje, zda zdravotní péče proběhne ve zdravotnických zařízení patřící pod VS-ČR, nebo mimo ně?*

Povinný subjekt posuzoval body 1. až 3. podané žádosti samostatně; důvody spatřoval v jejich obsahovém zaměření. Po provedeném řízení rozhodl, že:

Žádost o poskytnutí informace v bodě 1. se odmítá

podle právní úpravy v ustanovení § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

V řízení o bodu 2. žádosti tento posoudil a vyhodnotil z hlediska ústavního práva na svobodný přístup k informacím, právní úpravy v zákoně o svobodném přístupu k informacím a v zákoně č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů („zákon o Vězeňské a justiční strážní České republiky“), užil přitom rovněž judikaturu Nejvyššího správního soudu či Ústavního soudu. Po provedeném řízení rozhodl takto:

Žádost o poskytnutí informace bod 2. se odmítá

podle právní úpravy v ustanovení § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

II.

V odůvodnění obou rozhodnutí vycházel ze skutečnosti, že podání přesto, že bylo nazváno jako žádost o informaci podle zákona o svobodném přístupu k informacím, to postrádá rozhodujícího významu, neboť každé podání se vždy posuzuje v souladu s ustanovením § 37 správního řádu - podle svého reálného obsahu a bez ohledu na to, jak je tedy označeno. Cit.: „*Podání je úkonem směřujícím vůči správnímu orgánu. Podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno.*“.

Formulace označení žádosti (podání) je samozřejmě základním vodítkem pro posouzení, zda se žadatel domáhá podání či zpřístupnění informace ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. Nicméně, judikatura připustila, že „*ne každý dotaz, sdělení či žádost fyzické či právnické osoby učiněný vůči orgánům veřejné správy je třeba podřadit pod formalizované postupy podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Opačný přístup by znamenal, že by jakýkoliv dotaz osoby podléhal režimu předmětného zákona*“ (Nejvyšší správní soud, čj. 8 As 57/2011 – 77).

K odmítnutí žádosti povinný subjekt přistoupí tehdy, pokud naplnění povinnosti poskytovat informace brání některé z omezení práva na informace, jak jsou vymezena v ustanoveních § 2 nebo v ustanovení § 7 až 11 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Pakliže povinný subjekt žádosti (byť i jen zčásti), nevyhoví, vydává ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti.

Podle ustanovení § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím se tento „*nevztahuje*

na poskytování informací o údajích vedených v centrální evidenci účtů a v navazujících evidencích, informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.“.

Co je zásadní a nutno k řízení vedeném k bodu 2. žádosti zdůraznit, a to shodně s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 17. června 2010 (čj. 1 As 28/2010 – 86), je potřeba *„od sebe odlišit případy, kdy se při poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím (§ 2 odst. 3 zákona) vůbec nepostupuje, a případy, kdy se postupuje podle zákona o svobodném přístupu k informacím a zvláštní zákon obsahuje pouze některé zvláštní normy.“.*

Povinný subjekt tedy vydává rozhodnutí o odmítnutí žádosti v případech, kdy po posouzení skutkového a právního stavu, po provedeném správním uvážení, dospěje k závěru, že je dána výlučka z informační povinnosti, proto, že se zákon o svobodném přístupu k informacím se ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím na poskytování vymáhaných informací nevztahuje, anebo v případech, kdy podání, potažmo, zpřístupnění informace upravuje konkrétní právní norma v jiném, zvláštním zákoně.

1.

V souvislosti se shora vyjádřeným výslovný požadavek žadatele (cit.), zda *„miliardář Roman Janoušek, který byl pravomocně odsouzen na 4 1/2 roku vězení, se nachází stále ve zdravotní péči lékařů v zařízení nepatřící pod VS-ČR? Není schopna VS-ČR zajistit odpovídající zdravotní péči ve svém zařízení, nebo už se nachází ve výkonu trestu, pokud ano od kdy?“* povinný subjekt odmítl.

Žádost byla odmítnuta v souladu s § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, za užití ustanovení § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím.

2.

V souvislosti se shora vyjádřeným výslovný požadavek žadatele (cit.), zda *„Antonín Michal byl odsouzen na 8 let nepodmíněně v kauze miliardových podvodů. Údajně nenastoupil trest ze zdravotních důvodů? Nenastoupil? Pokud ano, tak od kdy? Ani v jeho případě by nebyla VS-ČR zajistit odpovídající zdravotní péči ve svém zdravotnickém zařízení?“*, povinný subjekt odmítl. Nabyt zde přesvědčení, že v případě otázky nastoupení/nenastoupení výkonu trestu odnětí svobody lze vyřízení žadatelova požadavku vyřídit mimo režim právní úpravy zákona o svobodném přístupu k informacím.

Žádost se proto odmítl v souladu s § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, za užití ustanovení § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím.

III.

Povinný subjekt vyslovil přesvědčení a měl tak za postavené najisto, že žadatel se požadavkem na vysvětlení otázky, zdalipak *„miliardář Roman Janoušek, který byl pravomocně odsouzen na 4 1/2 roku vězení, se nachází stále ve zdravotní péči lékařů v zařízení nepatřící pod VS-ČR? Není schopna VS-ČR zajistit odpovídající zdravotní péči ve svém zařízení, nebo už se nachází ve výkonu trestu, pokud ano od kdy?“* nebo požadavek na informaci zda, *„Antonín Michal, který byl odsouzen na 8 let nepodmíněně v kauze miliardových podvodů, údajně nenastoupil trest ze zdravotních důvodů? Nenastoupil? Pokud ano, tak od kdy? Ani v jeho případě by nebyla Vězeňská služba ČR zajistit odpovídající zdravotní péči ve svém zdravotnickém zařízení?“* domáhá

údajů z evidence Vězeňské služby České republiky obligatorně založené a vedené osloveným povinným subjektem.

Z hlediska praxe se „údaji vedenými pro účely evidence osob ve výkonu zabezpečovací detence, vazby a výkonu trestu odnětí svobody na území České republiky“ rozumí evidence záznamů týkajících se vězněné osoby, kterou Vězeňská služba České republiky vede na základě § 2 odst. 1 zákona o Vězeňské a justiční strážích České republiky a ve smyslu ustanovení § 23a téhož zákona.

K tomu se patří akcentovat, že právo na požadované informace nebylo žadateli odepřeno.

Jinými slovy, existuje možnost, příležitost, že osoba (fyzická či právnická), které podle všeho svědčí právní zájem na poskytnutí záznamu z evidence osob ve výkonu trestu odnětí svobody ve věci, ovšem již mimo režim zákona o svobodném přístupu k informacím.

Podle ustanovení § 23a odst. 2 zákona o Vězeňské službě a justiční strážích, ve znění zákona č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů, když pro vymezení pravidel jednání a postupu Vězeňské služby České republiky příkazovací úpravou stanoveno, že údaje z evidence osob ve výkonu trestu odnětí svobody (zabezpečovací detence, výkonu vazby) Vězeňská služba České republiky poskytuje (zpřístupňuje) na žádost. To znamená, výhradně na žádost, přičemž jiný postup se nepřipouští; jedná se o právní úpravu kogentní.

V ustanovení § 23a odst. 2 písm. d) zmíněného zákona (o Vězeňské službě a justiční strážích) je rovněž určeno, že je-li žádost o poskytnutí údajů podávána, žadatel musí osvědčit právní zájem a sdělení údaje či poskytnutí kopie nesmí bránit zvláštní zákon. Z uvedené právní úpravy je zřejmá povinnost žadatele na splnění obou požadavků.

Svémi rozhodnutími (vydanými pod čj. VS-28249-2/ČJ-2021-800040-INFZ a čj. VS-28249-4/ČJ-2021-800040-INFZ) povinný subjekt tak naplnil odkaz judikatury, podle které „*ne každý dotaz, sdělení či žádost fyzické či právnické osoby učiněný vůči orgánům veřejné správy je třeba podřadit pod formalizované postupy podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Opačný přístup by znamenal, že by jakýkoliv dotaz osoby podléhal režimu předmětného zákona*“ (viz Nejvyšší správní soud, čj. 8 As 57/2011 - 77).

IV.

V souladu s náležitostmi rozhodnutí byl žadatel poučen o možnosti uplatnit řádný opravný prostředek. Konkrétně povinný subjekt konstatoval, že proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti čj. VS-28249-2/ČJ-2021-800040-INFZ nebo proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti čj. VS-28249-4/ČJ-2021-800040-INFZ lze brojit odvoláním, které podává prostřednictvím povinného subjektu do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí; nadřízeným orgánem rozhodujícím o odvolání je Ministerstvo spravedlnosti České republiky.

V.

K věci bodu 3. žádosti nutno uvést, že povaha, jeho obsah, se podstatně lišily od bodů 1. a 2., tudíž povinný subjekt po provedeném řízení a správním uvážení ve vztahu k bodu 3. dospěl k závěru, že požadavek ohledně toho, „kdo rozhoduje, zda zdravotní péče proběhne ve zdravotnických zařízeních patřících pod VS-ČR, nebo mimo ně?“, bude vyřízen ve smyslu čl. 17 Listiny a režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, a to poskytnutím informace dokumentem, který požadované údaje zahrnuje.

Požadované informace vyplývají z odůvodnění usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. dubna 2020 (čj. 40 Nt 127/2017-324), které bylo přílohou sdělení (viz čj. VS-28249-3/ČJ-2021-800040-INFZ).

VI.

Na podkladě shora vyjádřeného má povinný subjekt za názorné a dostatečné vysvětlení ohledně přípisu žadatele čj. VS-28249-5/ČJ-2021-800040-INFZ ze dne 19. února 2021, v němž se výslovně uvádí: „nerozumím, proč jste mi poskytli anonymizované Usnesení KS Brno ve věci RJ, odsouzeného na 4 roky a 6 měsíců, a už ne odpověď ve věci AM, odsouzeného na 8 let? Nachází se AM ve vězení, nebo bylo či nebylo rozhodnuto soudem ve věci jeho zdravotního stavu a způsobilosti či nezpůsobilosti trest nastoupit.“.

Povinný subjekt se rovněž zabýval otázkou, zda přípis lze mít za opravný prostředek, odvolání.

Dospěl přitom k závěru, že o odvolání se nejedná a tím se ani neuplatní postup ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím a dle správního řádu.

K vyjádření v dané věci vhodno připojit, že odvolání je *de iure* podáním, jímž se odvolatel domáhá po správním orgánu vyššího stupně, aby přezkoumal rozhodnutí správního orgánu stupně nižšího (zde povinného subjektu dle ustanovení § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím). Včasné a přípustné odvolání má odkladný účinek.

Podle § 82 odst. 1 věta první správního řádu lze podaným odvoláním napadnout výrokovou část nepravomocného rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo vedlejší ustanovení. Dle věty druhé (§ 82 odst. 1) je nepřipustné odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí.

Podle ustanovení § 82 odst. 2 správního řádu platí, že podané odvolání musí mít náležitosti uvedené v ustanovení § 37 odst. 2 správního řádu; musí obsahovat údaje o tom, proti kterému písemnému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu je odvolatel napadá a v čem jest spatřován rozpor s právními předpisy nebo je spatřována nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Jak vyplývá z relevantní judikatury (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. března 2009), náležitosti odvolání jsou ve správním řádu explicitně vyjádřeny: „*Tedy každé podání, které má být jako odvolání posouzeno (příčemž správní orgán je podle § 37 odst. 1 správního řádu povinen posuzovat podání podle skutečného obsahu), musí vedle základních náležitostí každého podání stanovených v § 37 odst. 2 správního řádu obsahovat i specifikaci rozhodnutí, proti kterému směřuje, dále rozsah, v němž jej napadá, to je uvedení výroků, které jsou napadány, a dále konkrétní skutečnosti, z nichž se dovozuje nesprávnost právního či skutkového posouzení věci nebo vady řízení (odvolací důvody).*“.

Pro odvolací řízení se použijí taktéž základní zásady činnosti správních orgánů (ustanovení § 2 až § 8 správního řádu).

Není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel proti rozhodnutí brojí, tedy, odvolatel v odvolání neuvede rozsah, v němž rozhodnutí povinného subjektu napadá, uplatní se zákonná domněnka, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí.

V souladu s ustanovením § 87 správního řádu může o odvolání rozhodnout povinný subjekt v autoremeduře, to značí, napadené rozhodnutí zrušit nebo změnit, pokud tím plně vyhoví odvolání a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků. Plným vyhověním odvolání je třeba rozumět nejen zrušení rozhodnutí o odmítnutí žádosti a poskytnutí veškerých požadovaných informací, ale též zrušení či změnu rozhodnutí z důvodů uváděných odvolatelem (žadatelem), byť následně dojde k novému odmítnutí žádosti, i když z jiného důvodu.

Pokud povinný subjekt nezruší nebo nezmění rozhodnutí o odmítnutí žádosti v autoremeduře, je povinen předložit odvolání spolu se spisovým materiálem (včetně svého stanoviska) do 15 dnů od doručení odvolání nadřízenému orgánu.

Rozhodování odvolacího orgánu je upraveno v ustanovení § 90 a § 92 správního řádu; v § 90 je obsažena úprava meritorního přezkoumávání a rozhodování o věci samé, oproti tomu v § 92 je upraven postup, jak naložit s opožděným nebo nepřipustným odvoláním. Zmíněná ustanovení doplňuje § 91 správního řádu, které reaguje na stav, když je odvolání vzato zpět.

Odvolací orgán může, ve smyslu ustanovení § 90 správního řádu, rozhodnout čtyřmi způsoby. Jestliže dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v souladu s právními předpisy a je i věcně správné, odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí. Pokud tomu takto není, pak podle závažnosti zjištěných vad a možnosti je napravit, odvolací orgán napadené rozhodnutí nebo část zruší a řízení zastaví, či napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a věc vrátí k novému projednání, anebo napadené rozhodnutí nebo jeho část změní.

Lze na tomto místě znovu zopakovat, že v případě přípisu ve znění „*nerozumím, proč jste mi poskytli anonymizované Usnesení KS Brno ve věci RJ, odsouzeného na 4 roky a 6 měsíců, a už ne odpověď ve věci AM, odsouzeného na 8 let? Nachází se AM ve vězení, nebo bylo či nebylo rozhodnuto soudem ve věci jeho zdravotního stavu a způsobilosti či nezpůsobilosti trest nastoupit*“, se o odvolání nejedná a tím povinný subjekt proto ani neuplatnil postup ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím a dle správního řádu.

Obdobně povinný subjekt zvažoval, zda přípis žadatele čj. VS-28249-5/ČJ-2021-800040-INFZ ze dne 19. února 2021, by nemohl být posouzen jako stížnost ve smyslu ustanovení § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím. Také zde zaujal zásadní stanovisko, že se o stížnost podle ustanovení § 16a odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, kdy se stížnost podává u povinného subjektu, a to do 30 dnů ode dne „*a) doručení sdělení podle ustanovení § 6 a § 14 odst. 5 písm. c) nebo § 17 odst. 3.*“ nebo „*b) uplynutí lhůty pro poskytnutí informace podle ustanovení § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7.*“, nejedná.

Jaroslav Bauer
ředitel odboru správního
z p. Mgr. Alice Hladíková v. r.
- otisk kulatého úředního razítka -

Za správnost: JUDr. Miroslav Bělecký